

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 316/2022-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] zastúpeného advokátkou Mgr. Monikou Dunčákovou, Štúrova 20, Košice, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 20 Er 3501/2011 zo 7. apríla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 20 Er 3501/2011 zo 7. apríla 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Ústavnou sťažnosťou napáda sťažovateľ iba výrok I a výrok II napadnutého uznesenia.

Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie vo vymedzených častiach zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur.

2. V napadnutom exekučnom konaní o vymoženie trov predchádzajúceho konania je sťažovateľ v procesnom postavení povinného. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že okresný súd návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie (výrok I napadnutého uznesenia), ako i námietky proti ďalším trovám exekúcie (výrok II napadnutého uznesenia) zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že oprávnení v 2. až 4. rade nemajú procesnú spôsobilosť byť účastníkmi napadnutého exekučného konania (správne vecná legitimácia, pozn.) z dôvodu, že nie sú dedičmi osoby, v ktorej prospech sa pohľadávka vymáha. Sťažovateľ tiež uviedol, že oprávnená v 5. rade podľa zverejnených informácií zomrela 8. októbra 2017, teda stratila spôsobilosť byť účastníčkou napadnutého exekučného konania. Vo vzťahu k označeniu oprávnených sťažovateľ kritizoval, že pri žiadnom z nich nie je uvedený údaj o štátnom občianstve. Podľa jeho názoru je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené.

4. Vo vzťahu k namietanému postupu okresného súdu sťažovateľ kritizoval, že nemal procesný priestor na zaujatie stanoviska k písomným vyjadreniam právnej zástupkyne oprávnených v 1., 2., vo 4. a v 5. rade, čím došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti.

5. Právna zástupkyňa sťažovateľa podaním zo 7. apríla 2022 doplnila sťažnostnú argumentáciu a tvrdí, že predmetná exekúcia mala byť zastavená podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“). V tejto súvislosti dôvodila tým, že ide o starú exekúciu, keďže poverenie na vykonanie exekúcie bolo exekútorovi doručené 22. augusta 2011, teda od doručenia poverenia uplynula 5-ročná lehota 22. augusta 2016 a v exekučnom konaní nebola vymožená žiadna peňažná suma. Ďalej argumentovala tým, že okresný súd uznesením č. k. 20 Er 3501/2011 z 20. júla 2020 (ďalej len „uznesenie z júla 2020“) nevyhovelo návrhu povinného na odklad exekúcie. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7. augusta 2020. K zastaveniu exekúcie preto malo dôjsť podľa zákona č. 233/2019 Z. z. 7. augusta 2021 (12 mesiacov od právoplatnosti uznesenia z júla 2020). Súdny exekútor nezaslal oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie v lehote podľa § 5 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z., a preto mal okresný súd aj bez návrhu uložiť túto povinnosť súdному exekútorovi a určiť, že došlo k zastaveniu exekúcie *ex lege*.

6. Sťažovateľ zároveň namieta, že z dedičského osvedčenia č. k. 14 D 406/2015 Dnot 164/2015 z 8. februára 2016 vyplýva iba to, že [REDAKOVANÉ] ako testamentárna dedička po nebohom [REDAKOVANÉ] nadobudla tam špecifikovanú nehnuteľnosť. Z dedičského osvedčenia nevyplýva, že by nadobudla aj akékoľvek iné majetkové právo vrátane pohľadávky vymáhanej v tomto exekučnom konaní. Napriek uvedenému okresný súd s [REDAKOVANÉ] konal ako s oprávnenou v 3. rade. Sťažovateľ tiež kritizoval, že okresný súd považoval za účastníka konania [REDAKOVANÉ], ktorá však bola iba správkyňou pozostalosti po nebohom, pričom dedičia oprávneného v čase rozhodovania okresného súdu napadnutým uznesením už boli plnoletí. Napokon sťažovateľ poukázal na nepresné označenie priezvisk jednotlivých oprávnených (napr. chýbajúce „r“, poslovenčené verzie priezviska a pod.).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy), na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutými výrokmi I a II uznesenia okresného súdu, ktorými boli návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie a námietky proti ďalším trovám exekúcie zamietnuté.

8. Ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, III. ÚS 198/2020).

9. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu predostrel predovšetkým skutkovú argumentáciu, ktorá evokuje, že sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť koncipoval akoby išlo o ďalšie odvolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti už viackrát uviedol, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je skutkovým súdom.

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opomenul uviesť fakt, že návrh na zastavenie napadnutého exekučného konania podal podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, avšak v jeho prípade platí, ako to zvýraznil aj okresný súd, že *„toto exekučné konanie sa dokončí podľa predpisov účinných do 31. marca 2017, t. j. podľa Exekučného poriadku účinného do 31.3.2017, v ktorom povinným uvádzané ustanovenie § 61k ods. 1 písm. d) absentuje (bolo do Exekučného poriadku zavedené až 1.4.2017), a teda nie je možné v zmysle tohto ustanovenia predmetné exekučné konanie zastaviť.“*. Okresný súd zároveň vo vzťahu k námietkam o procesnej spôsobilosti jednotlivých oprávnených uviedol, že táto otázka bola definitívne vyriešená *„... rozhodnutím Okresného súdu Košice I zo dňa 4. 9. 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach 7CoE/18/2015 zo dňa 28.9.2016...“*. *Pokiaľ ide o namietané nepresnosti pri konkretizácii osôb, okresný súd reagoval na argumenty sťažovateľa tak, že „Chyby v písaní je možné odstrániť, pričom ostatné údaje uvedené o jednotlivých fyzických osobách oprávnených riadne a konkrétne špecifikujú bez možnosti ich zámeny za iný subjekt.“*

Vo vzťahu k námietkam proti ďalším trovám exekúcie okresný súd poukázal na to, že sťažovateľ uplatnil rovnaké argumenty ako v návrhu na zastavenie exekúcie, teda argumentoval nedostatkom aktívnej legitimácie oprávnených a odkázal na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia.

11. Z hľadiska sťažovateľom uplatnenej argumentácie ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že ním formulované námietky uvedené v ústavnej sťažnosti sú obsahovo totožné s námietkami, ktoré predstrel v konaní pred okresným súdom v rámci podaného návrhu na zastavenie exekúcie a námietok proti ďalším trovám exekúcie. Sťažovateľ tak vedome stavia ústavný súd do pozície bežnej prieskumnej inštalácie všeobecného súdnictva, keď požaduje, aby ústavný súd vec opätovne posúdil a stotožnil sa s jeho názorom o nezákonne vedenej exekúcii. Ústavný súd v súvislosti s takto koncipovanou ústavnou sťažnosťou pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštaláciou v systéme všeobecného súdnictva.

Námietku uplatnenú právnou zástupkyňou sťažovateľa v doplnení ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za neopodstatnenú. Z napadnutého uznesenia okresného súdu totiž vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na odklad exekučného konania 1. júla 2016. Okresný súd o tomto návrhu rozhodol uznesením z júla 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. augusta 2020. Sťažovateľ však podal 22. decembra 2020 návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom rozhodol okresný súd napadnutým uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. februára 2022. Z uvedeného vyplýva, že nemohlo dôjsť k zastaveniu exekúcie podľa zákona č. 233/2019 Z. z., pretože pred uplynutím rozhodnej doby, ako to vníma právna zástupkyňa (teda 7. augusta 2021), sám sťažovateľ podal procesný návrh, o ktorom okresný súd právoplatne rozhodol až 7. februára 2022. V tejto súvislosti ústavný súd upriamuje pozornosť právnej zástupkyne na § 4 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z.

12. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah a konštatuje, že exekučný okresný súd na argumentáciu sťažovateľa reagoval primeraným spôsobom, vysporiadal sa s okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol postup, akým dospel k svojmu rozhodnutiu. Tým splnil všetky požiadavky kladené na rozhodnutie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých absenciu mu sťažovateľ vyčítal.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že ho možno považovať za ústavne udržateľné z hľadiska dodržania základných ústavno-procesných princípov. Napadnuté uznesenie okresného súdu nebolo svojvoľné a ani nezasahovalo do sťažovateľových práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým uznesením ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

14. Sťažovateľova námietka smerujúca proti postupu okresného súdu, ktorý mu nedal priestor na zaujatie stanoviska k vyjadreniu právnej zástupkyne oprávnených, je opodstatnená. Ústavný súd ale v okolnostiach danej veci – najmä s prihliadnutím na cirkulovanie rovnakých argumentov naprieč celým napadnutým konaním uvádza, že jeho úlohou nie je perfekcionisticky „prerábať“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj keby k nim urobeným čiastkovým procesným úkonom mal výhrady. Úlohou ústavného súdu je ochraňovať ústavnosť (nie „obyčajnú“ zákonnosť) konania pred všeobecnými súdmi, a preto je povinnosťou ústavného súdu rozlišovať medzi prípadmi, keď procesný postup priečiaci sa zákonu zároveň vyústi do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípadmi, keď určitý procesný postup – hoci by ho aj bolo možné osamotene (inkontextuálne) hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu, ako postup *contra legem* – protiústavnosť konania nezaloží.

Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takýchto veciach prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré by mohli mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv (m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014). V prípade sťažovateľa o takúto situáciu nejde. Uvedené skutočnosti podporujú záver ústavného súdu, že vo veci sťažovateľa pochybenia okresného súdu nedosiahli ústavnoprávny rozmer, a preto nezakladajú relevantné dôvody na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv po prípadnom prijatí tejto časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

15. Sťažovateľ podanou ústavnou sťažnosťou namieta aj prieťahy v napadnutom konaní pred okresným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, v čom konkrétne mal spočívať zásah okresného súdu do týchto práv sťažovateľa. Sťažovateľ (právne zastúpený advokátom) bližšie nevymedzil obdobia prípadnej nečinnosti, neefektívnej činnosti alebo (ako uvádza v ústavnej sťažnosti) príklady zmätočnej, nezákonnej, nekoordinovanej, nesústreďenej a ne hospodárnej činnosti, ktoré mali mať vplyv na porušenie jeho označených práv. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uviedol, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 574/2018, m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012).

16. V tejto časti ústavná sťažnosť sťažovateľa neobsahovala podstatné náležitosti požadované § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde, preto ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

17. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd konštatuje, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením označených práv sťažovateľa. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02,

III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) a g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu